

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Er der flere, der ønsker ordet? Det gør beskæftigelsesministeren.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg takker ordførerne for indlæggene her ved førstebehandlingen af de lovforslag, der skal udmønte arbejdsskadereformen. Jeg er også glad for, at det er lykkedes at få et bredt flertal i Folketinget til at indgå en aftale på det her område, så vi både kan forbedre og modernisere lovgivningen.

I forhandlingerne, der førte frem til aftalen, blev mange sten vendt, og vi opnåede enighed om en model, som vil give et mere retfærdigt og forståeligt arbejdsskadesystem.

På baggrund af de omfattende forhandlinger er det mit håb, at vi kan afslutte behandlingen af disse lovforslag i denne folketingssamling, således at de nye regler kan træde i kraft den 1. januar 2004 til gavn for de personer, der bliver udsat for en arbejdsskade. Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg skal naturligvis have mulighed for en forsvarlig behandling af lovforslagene.

Skulle der under behandlingen af lovforslagene vise sig et behov for at ændre på de fremsatte forslag, så vil jeg medvirke positivt hertil. Jeg vil dog fremhæve, at grundlaget for lovforslagene og dermed eventuelle ændringer heri er den brede politiske aftale om arbejdsskadebegreberne.

Jeg ser frem til et konstruktivt arbejde i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg og vil hermed give tilsagn om, at alle spørgsmål vil blive besvaret hurtigt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 100:

Forslag til folketingsbeslutning om fuld statsrefusion af overførselsindkomster.

Af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Fremsat 25/2 2003).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Enhedslistens beslutningsforslag går ud på, at Folketinget pålægger regeringen at indføre 100 pct. statsrefusion af alle overførselsindkomster, som kommuner og amter udbetaler.

Begrundelsen er, at de nuværende regler om forskellige refusionstakster for forskellige overførselsindkomster fører til, at mange mennesker kommer i klemme på grund af kommunernes kassetænkning. Borgernes retssikkerhed er ifølge forslagsstillerne truet af det nuværende system, fordi det for kommunen har forskellig økonomisk betydning, hvilken indsats man vælger over for det enkelte menneske. Det er derfor efter forslagsstillernes opfattelse ud fra en kommunaløkonomisk synsvinkel gunstigt at tildele førtidspension til færrest muligt.

Jeg vil begynde med at henvise til, at der er meget bred politisk enighed om det nuværende refusionssystem, der senest blev bekræftet ved indgåelsen af førtidspensionsreformen, og det er i fuld overensstemmelse med regeringens politik, at kommunerne tilskyndes til at føre socialpolitik på en måde, så færrest muligt tildeles førtidspension, hvis der findes andre muligheder. Målet må altid være, at en lille tilknytning til arbejdsmarkedet er bedre end ingen tilknytning.

Hvis der er mulighed for, at en person kan komme i fleksjob, så man kan undgå førtidspension, er det både til den enkeltes, til arbejdsmarkedets og til samfundets gavn, at den pågældende får mulighed for at udnytte sine arbejdsmuligheder. Her ville det, reglerne ufortalt, administrativt være lettest for kommunen at vælge pension, fordi man så var fri for at have mere med den pågældende at gøre.

Kl. 18.15

Refusionsprocenter er styringsinstrumenter på linje med andre styringsinstrumenter, og de

fungerer godt og indebærer, at et meget stort område kan administreres ved anvendelse af forholdsvis få statslige ressourcer. Man kan altid diskutere, hvilke refusionssatser der ville være passende; det vil sige, hvor store incitamenterne skal være.

Jeg synes ikke, der er grund til at gå dybere ind i materien i dette forslag, så jeg vil slutte med nogle overordnede betragtninger om refusion.

Der er to hensyn, der skal tilgodeses ved fastsættelse af refusionssatser. Det ene er, at der skal være sammenhæng mellem beslutningskompetence og økonomiske konsekvenser. Det andet er, at der skal tilstræbes økonomisk neutralitet mellem de foranstaltninger, som en kommune i en konkret situation kan vælge imellem, således at kommunen ikke har en klar økonomisk fordel i at vælge den ene foranstaltning frem for den anden.

Det første hensyn taler for, at refusionssatsen er mindre end 100 for de overførselsindkomster, som kommunen kan træffe afgørelse om at udbetale. Det andet hensyn synes umiddelbart at tale for, at der er ensartede refusionssatser for ydelser, som kommunen i en konkret situation skal vælge imellem. Det var med den begrundelse, at refusionsprocenten for førtidspension blev fastsat til 50, svarende til refusionsprocenten for revalideringsydelse, da kompetencen til at tilkende førtidspension i 1992 blev udlagt til kommunerne.

I forbindelse med at den daværende regering i folketingssamlingen 1998-99 gennemførte et forslag om styrkelse af den virksomhedsrettede revalideringsindsats, blev refusionssatsen for førtidspensionen nedsat fra 50 til 35. Begrundelsen herfor var ifølge lovforslagets bemærkninger, at tilkendelse af førtidspension for kommunerne ofte er et billigere alternativ end tilkendelse af ydelser, der sigter mod forebyggelse og fastholdelse af tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det skyldes dels ydelsesniveauerne, dels at de aktivt rettede ydelser typisk er forbundet med driftsomkostninger for kommunen. Det kan give kommunerne en utilsigtet tilskyndelse til i mindre omfang at tilbyde forebyggende og aktivt rettede foranstaltninger.

Det er således værd at hæfte sig ved, at man ikke sikrer et for kommunerne økonomisk neutralt valg ved at sætte refusionssatsen til 100 for alle overførselsindkomster. Man vil herved favorisere de passive ydelser i forhold til de aktivt rettede ydelser, som er forbundet med en kom-

munal indsats, der indebærer en ikkerefusionsberettiget merudgift.

Jeg vil godt udtrykke en stille undren over venstrefløjens menneskesyn, som består i, at man bare giver mennesker nogle penge, og så er alt godt, og så holder vi op med at beskæftige os med dem. Så kan vi med god samvittighed undlade at interessere os for dem, og det er for mig lidt skræmmende, at venstrefløjen på den måde sætter penge over hensynet til det enkelte menneske.

Ægte social interesse må udspringe af ønsket om at gøre mennesker selvhjulpne, og vi må aldrig opgive at få mennesker tilbage til et aktivt liv og til en aktiv indsats på arbejdsmarkedet. Hvis den lette løsning altid bliver at give mennesker et pengebeløb, så tror jeg, vi gør de berørte mennesker en bjørnetjeneste.

Nej, Enhedslistens forslag er et fejlskud. Hverken stat, amter eller kommuner skal have det nemmere ved blot at spise mennesker af med penge. Vi skal altid holde os for øje, at ingen opgives i det her samfund. Det er den fornemste forpligtelse, vi har.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg bliver selvfølgelig noget berørt, når ministeren siger, at det er et mærkeligt menneskesyn bare at ville have folk på passiv ydelse, så de kan sidde derhjemme og modtage penge. Det er sådan set lige præcis det, vi ønsker at undgå, nemlig at folk bare kommer i klemme i systemet.

Vi ønsker, at man skal gøre, hvad man kan, for at folk hurtigst muligt kan koncentrere sig om at blive raske, hvis de f.eks. er syge eller har været ude for en ulykke, så de ikke skal bruge en masse kræfter på at blive smidt rundt fra den ene kasse til den anden og være i tvivl om, hvorvidt de har penge til mad i næste uge, for så er det svært at få det overskud, der skal til for at blive rask.

Vi ser desværre så mange eksempler på folk, også på arbejdsskadeområdet, som kommer i klemme og ryger ud af systemerne, og kommunerne ser mere på deres pengekasser, end de ser på, hvad de kan gøre for at hjælpe det her menneske, så det menneske kan komme bedst muligt igennem. De ser i stedet på deres pengekasser, netop fordi der er så mange forskellige refusionssatser og det er forskelligt, hvad der kan betale sig for kommunerne.

Så jeg håber, ministeren vil være enig med mig i, at det altså også er et problem, at der er

mennesker, der kommer i klemme i den kasse-tænkning, der foregår i dag.

Kl. 18.20

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er muligt, at fru Line Barfod har de bedste intentioner. Det tror jeg sådan set er tilfældet. Men jeg vil bare sige, at det forslag, fru Line Barfod har fremsat her, gør det mere attraktivt for myndighederne at parkere folk på en passiv ydelse, og jeg vil aldrig være med til at indføre et system, der ikke gør det attraktivt for alle at hjælpe mennesker til at komme tilbage til en selvhjulpul tilværelse.

Så kan det godt være, at fru Line Barfod føler sig bedre end alle andre mennesker ved, at man bare giver en rund sum penge, og så er man fri for at interessere sig for det. Men det er et menneskesyn, jeg ikke deler.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg ved ikke, hvor ministeren har fra, at jeg skulle ønske, at folk bare skal have en sum penge og sidde derhjemme. Det, jeg har arbejdet med i mange år, er sådan set at hjælpe folk til at blive i stand til at klare sig selv. Jeg har f.eks. også oplevet, at folk, når de først endelig langt om længe efter mange år kamp er kommet på førtidspension og dermed får penge til at betale huslejen og til mad, får overskud til at komme i gang med en uddannelse eller til at komme tilbage på arbejdsmarkedet i et eller andet omfang.

Men det, jeg også oplever, er altså de mange, der kommer i klemme i systemet, og det er det, jeg gerne vil prøve at rette op på, så folk kan koncentrere sig om at blive raske. Det skal være sådan, at de, hvis de f.eks. har været ude for en arbejdsskade, ikke hele tiden skal kostes rundt fra den ene kasse til den anden eller risikere helt at falde ned imellem de forskellige kasser og ikke passe ind nogen steder.

Man skal sikre, at der er en ordentlig refusionsordning, som gør, at kommunerne ikke ser på, hvilken af kasserne der nu bedst kan betale sig for kommunens økonomi, men ser på det enkelte menneske: Hvad gør vi for bedst at hjælpe det menneske til at klare sig bedst muligt og komme ud i samfundet igen?

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg er ligesom fru Line Barfod en smule overrasket over ministerens udtalelse om menneskesyn. Det, vi snakker om her, er, at Folketinget fastlægger nogle kriterier, og der kan indgå et skøn, men der fastlægges nogle kriterier for, hvornår folk skal modtage et tilskud fra det offentlige, førtidspension og andre ydelser. Der er i øvrigt også andre ydelser, der er omfattet af lovforslaget.

Det, som beslutningsforslaget omhandler, er, hvordan de udgifter, kommunerne har, skal betales. Det er noget helt andet end at lægge et negativt menneskesyn ind. Så jeg synes virkelig, at regeringen ved ministeren her giver udtryk for en helt forfejlet holdning og en misopfattelse af beslutningsforslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi til ordførerrækken. Hr. Søren Gade som ordfører for Venstre.

Søren Gade (V):

Jeg skal på vegne af Venstre starte med at afvise forslaget, og det er der flere grunde til. Et af argumenterne er, at hvis der f.eks. er 100 pct.s statsrefusion på sygedagpenge, så vil det jo netop fjerne ethvert incitament i kommunerne til at gøre en indsats i opfølgningen på personer med sygefravær.

Det er en opfølgning, som vi i Venstre mener er utrolig vigtig for at sikre den sygemeldtes tilbagevenden til arbejdsmarkedet så hurtigt som muligt. Vi kan se i dag, at folk i de kommuner, der har en aktiv opfølgning på personer på sygedagpenge, vender langt tidligere tilbage til arbejdsmarkedet og i langt højere grad er sikret en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet. En 100 pct.s statsrefusion vil uvægerligt få kommunerne til at nedprioritere denne vigtige indsats. Det er i høj grad det modsatte, der er brug for.

Det andet argument er, at flere af refusionsprocenterne er fastlagt i politiske forlig, og det er forlig, som Venstre selvfølgelig ikke bryder. Hermed ikke være sagt, at det ikke kan være hensigtsmæssigt at kigge på de enkelte refusionsprocenter og deres indbyrdes forhold, men det skal være på en måde, der i videst muligt omfang sikrer den hensigtsmæssige adfærd i kommunerne.

Enhedslistens forslag vil efter Venstres mening i en eller anden grad lade de syge i stikken. I Venstre ønsker vi at hjælpe den sygemeldte til-

bage på arbejdsmarkedet så hurtigt som muligt for at undgå udstødning fra arbejdsmarkedet.

Med de begrundelser afviser Venstre forslaget.

KL 18.25

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu blev der før talt om menneskesyn. Man kan jo også spørge, hvad det er for et kommunesyn, man har, hvis man mener, at det, at kommunerne får refusion af de udgifter, de har, gør, at kommunerne så ikke vil gøre noget som helst for deres borgere.

Så kunne man spørge: Gør kommunerne heller ikke noget som helst for de ældre? Der er jo også 100 pct.s refusion på folkepensionen. Men heldigvis gør kommunerne noget alligevel.

Så til det her med, at refusioner er en styring. Der er jo ingen tvivl om, at det er en politisk styring. Det har vi jo kunnet se med førtidspensionen. Da man gerne ville have flere på førtidspension, hævdede man refusionssatsen fra statens side. Og da man ville have færre på førtidspension, sønkede man refusionssatsen fra Folketingets side.

Det har betydet, at der er flere eller færre, der har fået førtidspension uafhængigt af, om de egentlig opfyldte betingelserne for at få førtidspension eller ej. Det er det, vi synes er urimeligt, og det er der, vi gerne vil have, at man i stedet giver de bedst mulige forudsætninger for, at kommunerne tager hånd om det enkelte menneske og gør det, der er bedst for det enkelte menneske.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi videre i ordførerrækken med hr. Klaus Hækkerup.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg forstår sådan set godt, at Enhedslisten har fremsat det her forslag. Jeg vil godt sige, at min vurdering er, at det lige så godt kunne være fremsat som et ændringsforslag til regeringens lovforslag nr. L 187 om ændring af lov om kommunale udligninger og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner og lov om beskatning af kommunerne af fast ejendom og lov om social service, for det er jo den midlertidige ordning, regeringen har valgt at gennemføre på refusionsområdet i stedet for at gennemføre den ændring af udlignings- og refusionsordningerne, som ellers var stillet i udsigt.

Jeg forstår godt, at regeringen har lidt dårlig samvittighed. Det synes jeg også lyste ud af ministerens besvarelse.

Når der er problemer på det her område, så vil jeg sige, at det synes jeg er meget åbenlyst. Vi, der overværede delegeretmødet i Kommunernes Landsforening, hørte det jo klart. Jeg vil sige, at hvis Venstres ministre i regeringen ikke har kunnet høre på KL's formand, at der var problemer med økonomien i kommunerne, så er de godt nok noget døde i det.

Der er økonomiske problemer i kommunerne, fordi vi gennem en årrække har ændret på refusionerne og samtidig under ét har givet kommunerne kompensation over bloktilskuddet.

Det betyder, at nogle kommuner har fået mindre i refusion, selv om de måske har fået også en mindre kompensation over bloktilskuddet, hvorimod andre kommuner, der f.eks. ikke har haft så mange førtidspensionister, har fået en lille refusion. Men fordi de har et stort indtægtsgrundlag, har de fået en stor kompensation over bloktilskuddene.

Det var det, vi havde lavet en aftale om skulle ophøre pr. 1. januar 2004, og som den nuværende regering har besluttet at udskyde. Derfor er der problemer, og derfor forstår jeg heller ikke den noget overlegne afvisning, der er af Enhedslistens forslag fra både den stedfortrædende indenrigs- og sundhedsminister og fra Venstres ordfører. Jeg synes, det er en meget overlegen måde at tage det her på.

Jeg er selvfølgelig enig i det, der blev sagt fra regeringens side om, at der skal være en sammenhæng mellem dem, der har ansvaret, og de økonomiske konsekvenser for de beslutninger, de træffer.

Men jeg har jo også lagt mærke til, at de økonomiske problemer har ført til, at den socialdemokratiske gruppe i Kommunernes Landsforening arbejder for, at det, vi kalder budgetgarantien, altså de penge, der overføres til kommunerne, når vi ændrer på lovgivningen, så kommunerne vil få større udgifter, skal fordeles til kommunerne efter den konkrete vækst i overførselsindkomsterne i de enkelte kommuner, indtil der er gennemført en udligningsreform.

Jeg går selvfølgelig også ud fra, at regeringen vil levere den udligningsreform, den har stillet i udsigt, og derfor vil vi så befinde os i en overgangsperiode. Der vil vi godt – med alle forbehold, idet vi ikke ved, hvad regeringen måtte

ende med at aftale med Kommunernes Landsforening – sige, at det vil vi være åbne over for.

Vi kan imidlertid ikke støtte det beslutningsforslag, som er fremsat nu, men vi vil gerne lade de overvejelser og de synspunkter og den intention, vi føler ligger til grund for beslutningsforslaget, indgå i vores behandling af det generelle forslag, som regeringen har fremsat om udligning og bloktilskud til kommunerne.

Kl. 18.30

Uno Larsson (DF):

Jeg forstår simpelt hen ikke det her beslutningsforslag, for det er jo nemt at fremsætte et forslag, når der ingen finansiering er i det.

Jeg stiller mig også stærkt kritisk over for Enhedslistens påstande om kommunernes kasetænkning over for borgerne. Her tillader jeg mig at stille mig meget tvivlende. At Enhedslisten ligefrem beskylder vores kommuner for at true borgernes retssikkerhed, synes jeg også er noget af en påstand.

Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at vi har at gøre med et ansvarsbevidst personale. Det er folkevalgte, og det er også tværpolitisk folkevalgte. Jeg mener, at kommunalpolitikkerne herhjemme gør et rigtig godt stykke arbejde. At Enhedslisten mener, at vores kommuner tildeler pension til færrest muligt og ligefrem spekulerer i borgernes sygdomsperioder, finder Dansk Folkeparti stærkt kritisabelt.

Jeg kan f.eks. sige, som det også blev nævnt af ministeren, at det da må være dejligt at være tilknyttet arbejdsmarkedet, bare det at kunne komme ind og få et bitte job! Som det blev sagt: Målet må altid være, at en lille tilknytning til arbejdsmarkedet er bedre end ingen tilknytning.

Dansk Folkeparti vil bevare det kommunale selvstyre og advarer imod, at staten pålægger kommunerne nye opgaver, uden at de nødvendige finansielle forudsætninger er til stede. Dansk Folkeparti vil ikke acceptere, at offentlige opgaver overvælttes på kommunerne i et omfang, så de bliver en trussel mod det kommunale styre.

At mange danske kommuner er trængt økonomisk ved vi godt, men at kommunerne ligefrem udøver kasetænkning på syge menneskers bekostning, den køber Dansk Folkeparti altså ikke, det gør vi ikke.

Jeg synes, vil jeg sige til Enhedslisten, at Enhedslisten skylder en undskyldning til vores kommunale styrelse hjemme i vores kommuner med de påstande her.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg har meget svært ved at forstå, hvad der egentlig var Dansk Folkepartis holdning til det kommunale selvstyre, til refusionsordningerne og i det hele taget til det beslutningsforslag, vi debatterer her.

Jeg vil godt spørge: Finder hr. Uno Larsson, at det f.eks. er rimeligt, at der er kommuner, Ringsted, Horsens og Vejle, der har en vækst i de sociale udgifter på mellem 35 og 40 pct., og at den betaling, om jeg så må sige, den kompensation, de får over det udligningssystem, vi har skabt, ligger på minus 2 pct., 0 pct. og minus 1 pct.?

Er det rimeligt? Er det et system, der bare skal leve videre? Er det i virkeligheden ikke noget, der undergraver det kommunale selvstyre, at det her ikke fungerer godt nok? Er der ikke en vis rimelighed i, at man, som Enhedslisten nu har gjort, spørger: Kan vi ikke se på, om det kunne finansieres på en anden måde?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først i forhold til finansieringen: Det vil jo være til forhandling med kommunerne og amterne, også i forhold til udligningsreformen, som hr. Klaus Hækkerup har været inde på nogle gange.

Vi har jo fået lavet nogle beregninger, der ligger som bilag i Kommunaludvalget, hvori man kan se, at hvis man tog hele finansieringen fra det generelle bloktilskud, ville det medføre en meget stor omfordeling mellem kommunerne, så nogle af de kommuner, der har meget stram økonomi og har mange folk, der får overførselsindkomster, ville få væsentlig bedre økonomiske forhold, end de har i dag. Så det ville kunne betyde meget for mange af de vanskeligt stillede kommuner, hvis man lavede denne her ændring.

I forhold til, om der er kasetænkning i kommunerne eller ej, så følger det jo bl.a. af de oversigter, der bliver lavet indimellem, om, hvor svært det er at få førtidspension rundtomkring, og i hvor stort omfang ankemyndighederne er nødt til at omgøre de afgørelser, kommunerne træffer om førtidspension. Her kan man se, at det i gennemsnit er 44,5 pct. af de sociale nævn, der omgør beslutningerne, men i nogle kommuner er det helt oppe på, at det er omkring 65,5 pct., der omgør beslutningerne om førtidspension.

Det er et udtryk for, at økonomien i nogle kommuner er langt mere trængt, og så sker det

altså, at man ikke giver folk førtidspension, selv om de egentlig har krav på det.

(Kort bemærkning).

Uno Larsson (DF):

Jeg sagde da også i min tale, at mange kommuner har det dårligt rent økonomisk. Det har jeg ikke lagt skjul på. Det sagde jeg også her i min tale. Men ligefrem at beskyldte kommunerne for at lave kassetænkning og køre på sygdom og meget andet for at spare penge, den køber jeg altså ikke, for de politikere, der sidder ude i kommunerne, er folkevalgte, og jeg tror ikke, at de er folkevalgte næste gang, hvis de gør det.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er det jo ikke de folkevalgte, der sidder med hver eneste sag, der skal afgøres i kommunerne.

Vi kan jo tydeligt se, at det bliver brugt som et styringsinstrument, som jeg også sagde tidligere i forbindelse med førtidspension. Når man politisk herfra har ønsket, at der skulle være flere, der fik førtidspension, så forøgede man refusionssatsen, og når man ønskede, at der skulle være færre, der fik førtidspension, så sænkede man refusionssatsen – og det virker.

Det viser jo meget tydeligt, at det er refusionssatsen, der er afgørende for, hvor mange der får førtidspension, og ikke, om folk opfylder kriterierne for at få det, desværre.

Det burde være sådan, at kommunerne kun så på, hvad der er bedst for det enkelte menneske, og så tidligt som muligt gjorde, hvad de kunne for at sætte folk i stand til at klare sig selv igen, hvis de ikke er blevet for syge til det. Men desværre ser vi altså en del steder, at folk kommer i klemme, og at kommunerne laver den kassetænkning.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Allerførst må jeg sige, at jeg skylder arbejdsministeren en undskyldning ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det hedder beskæftigelsesministeren.

Klaus Hækkerup (S):

Undskyld, beskæftigelsesministeren – det er altså to undskyldninger nu, det bliver værre og værre, dels for at titulere ministeren forkert, dels for at sige, at han var fungerende. Det beklager

jeg. Det skal jeg bestræbe mig på aldrig at komme til at gøre mere.

Så vil jeg godt sige til hr. Uno Larsson, at jeg synes, det er en forkert diskussion at sige, at det er dejligt at være tilknyttet arbejdsmarkedet, og at det er det, Enhedslisten ikke synes at understøtte med det her, for jo, det er det.

Vi har fået en redegørelse fra Socialforskningsinstituttet, der viser, at der er meget stor forskel på tildelingen af førtidspension. Når de går ind og analyserer, hvad det er, der gør, om der er mange eller få, der får førtidspension, så afhænger det af tre ting: Hvor meget politikerne i kommunen engagerer sig, hvor meget forvaltningen engagerer sig, hvor frie rammer de får, og for det tredje, hvor meget de inddrager klienterne i det.

Jeg vil godt sige: Der er meget tilbage at ønske i kommunerne for at få reduceret antallet, der får førtidspension. Det skal også siges i den her debat.

(Kort bemærkning).

Uno Larsson (DF):

Nu sidder fru Line Barfod nok ikke i en kommunalbestyrelse, men det gør jeg. Og der er det sådan, at det jo ikke er embedsfolkene, der bestemmer. De har selvfølgelig en indflydelse, men alting kommer jo faktisk i byrådet, hvor det bliver bestemt, hvordan og hvorledes man kører en kommune. Det var det.

Det er da rigtigt nok – det er til hr. Klaus Hækkerup – at der jo er, som jeg også siger, mange kommuner, der er utrolig trængt på økonomien. Men jeg mener ikke, at de folkevalgte derude ligefrem laver kassetænkning. Der er selvfølgelig forskel på kommunerne og på, hvordan de bliver behandlet, det skal jeg ikke lægge skjul på. Men i bund og grund må man da kunne stole på de politikere, der er ude i æteren, ude i Danmark i vores ca. 270 kommuner.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod for den tredje og sidste korte bemærkning, og det samme er tilfældet for hr. Klaus Hækkerup.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er det jo ikke sådan, så det er de folkevalgte i de enkelte kommuner, der sidder og gennemgår og laver sagsbehandling på hver eneste personsag i kommunerne, heldigvis for det. Kommunalbestyrelsesmedlemmerne beskæftiger sig jo

lidt mere generelt med, hvordan forholdene skal være i kommunerne.

Desværre er det ikke sådan, at alt, hvad der foregår i kommunerne, altid er fuldstændig korrekt. Tværtimod kan vi jævnlig se, at der kommer afgørelser, der går kommunerne imod, og også afgørelser, der viser, at kommunerne ikke lever op til forskellige lovkrav.

Desværre kan vi også se, at der er en udbredt kassetænkning i kommunerne, og det er især tydeligt omkring førtidspension. Det kan ikke være rigtigt, at folks retssikkerhed skal afhænge af, hvilken refusionssats Folketinget har fastsat, og hvordan den kommunale økonomi er skruet sammen.

Hvis man er blevet så syg eller har været ude for en så alvorlig ulykke, at man ikke længere er i stand til at arbejde, bør man have krav på at få sin førtidspension, at det ikke skal afhænge af kommunens økonomi. Ligesom de kommuner, der desværre har en meget stram økonomi, og hvor der bor mange førtidspensionister, ikke skal straffes så hårdt for det, som de bliver i dag. Det er derfor, vi er kommet med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg synes stadig, at hr. Uno Larsson taler uden om det, der er problemets kerne. Problemets kerne er det, at der er en kommune – lad os nu tage Nakskov som et eksempel, for den skal Kommunaludvalget ned at besøge – der har relativt mange på førtidspension. Hvis man så ændrer refusionsprocenten fra 50 pct. til 35, så skal kommunen altså betale en større andel og får en større udgift.

KL 18.40

Så er systemet i dag sådan, at den samlede sum, som staten sparer ved at ændre refusionen fra 50 til 35 pct., fordeles til kommunerne i forhold til deres skattegrundlag. Når Nakskov så har et lavt skattegrundlag pr. indbygger, får de altså et lavere tilskud end en gennemsnitskommune.

Det må sige, at Nakskov, men der er også mange andre, er i den situation, at de både får et lavere refusionstilskud og et lavere tilskud, når bloktilskuddet fordeles. Derfor er Nakskov i en økonomisk klemme.

Derfor er det relevant, at Enhedslisten spørger: Kan vi se på, om der er andre måder at løse det problem på? Jeg vil godt sige, at jeg synes,

det er værd at lade det indgå i debatten om regeringens lovforslag, for det lovforslag, regeringen har fremsat om ændret refusion, løser på ingen måde det problem, vi her står med. Og vi taler om mange millioner kroner for en lille kommune som Nakskov.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Lad det være sagt med det samme. Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget fra Enhedslisten. Når vi ikke kan det, er det ud fra præcis de samme begrundelser, som beskæftigelsesministeren gjorde rede for et øjeblik siden. De synspunkter, som beskæftigelsesministeren havde i sin svartale, dækker fuldt ud de betænkeligheder, som vi i Det Konservative Folkeparti har ved det forslag, som er til behandling her.

I debatten indtil nu har mange af ordførerne kredset om begrebet kassetænkning. Jeg vil godt sige om kassetænkning, at det jo ikke udelukkende behøver at være et negativt begreb. Det er en kommunalpolitikers forpligtelse at være omhyggelig med de penge, man har kradset ind fra borgerne i skat. Man skal altså være økonomisk ansvarsbevidst og dermed også tænke på den kasse, som man har ansvaret for.

Den negative form for kassetænkning er, når man har nogle systemer, der gør, at kommunerne kommer til at tænke på en sådan måde, at de tager for meget hensyn til kassen og kommer til at træffe nogle afgørelser, som fagligt er mindre hensigtsmæssige.

Det skal vi naturligvis gøre alt, hvad vi kan, for at undgå. Og der er det mit hovedsynspunkt, at hvis man gennemfører de principper, som Enhedslisten gør sig til talsmænd for i beslutningsforslaget, vil man i den grad få en negativ effekt over for de sociale klienter i kraft af de principper, der betyder, at man blot kan udbetale penge ved kasse et, sende regningen til staten og så i øvrigt fuldstændig droppe indsatsen i kommunen, der skal sørge for, at de sociale klienter i videst muligt omfang kommer i beskæftigelse igen.

Det vil være effekten af Enhedslistens forslag. Jeg er fuldstændig klar over, at det ikke er den ideelle hensigt med forslaget. Men på baggrund af de 24 år, jeg har siddet i en kommunalbestyrelse, tør jeg godt sige, at det er det, der vil blive effekten af det. Og derfor skal vi selvfølgelig ikke gå ind på en sådan tankegang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, at hr. Knud Erik Kirkegaard var lidt mere nuanceret end dem, vi hidtil har hørt fra talerstolen. Det glæder mig.

Kan hr. Knud Erik Kirkegaard så ikke forklare mig, hvordan hr. Knud Erik Kirkegaard tror, det virker i kommunerne med de mange forskellige refusionssatser, der er i dag, og med de problemer, som vi også har været inde på, med, hvordan det kommunale udligningssystem fungerer, hvor nogle kommuner, der har mange personer på overførselsindkomster, ikke får en udligning, der svarer til de stigende udgifter, og derfor er nødt til at tænke på kassen, hvis de ikke vil skære ned på andre områder, f.eks. på ældreområdet? Selv om der er 100 pct. refusion på folkepensionen, er der alligevel mange kommuner, der gør en stor indsats for at sørge for, at de ældre er aktiveret med forskellige tilbud osv. Så man kan godt have tilbud, selv om der er 100 pct. refusion.

(Kort bemærkning)

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Selvfølgelig kan man diskutere lige præcis de procentsatser, som vi har fundet frem til, i øvrigt under den tidligere regering, gør jeg opmærksom på, hvor vi jo havde forhandlingerne om førtidspensionsreformen. Det var jo i høj grad ved den lejlighed, at vi fik stadfæstet de forskellige procentsatser, som vi opererer med nu.

Kl. 18.45

Selvfølgelig kan man diskutere, om det skal være 35 eller 32 eller 37. Selvfølgelig kan man det. Men når man har forskellige refusionssatser, er det jo netop i en bestræbelse på at undgå, at kommunerne ud fra en kassetænkning falder i den grøft: Det er bare meget nemmere at udbetale pengene, sende regningen til staten og så opgive den aktiverende indsats. Det ønsker vi ikke at medvirke til fra Det Konservative Folkeparti.

Men så er der den udligningsmæssige effekt af det her, det er en helt anden sag. Og der er jeg da fuldstændig enig i det synspunkt, som hr. Klaus Hækkerup har gjort sig til talsmand for. Her er der en problemstilling, som vi skal have taget højde for kommunerne imellem. Men det er en helt anden sag, som i princippet ikke har noget med det her at gøre.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jo, det synes jeg nu alligevel det har. Når hr. Knud Erik Kirkegaard taler om, at den tidligere regering fastlagde refusionsprocenterne, så vil jeg bare gøre opmærksom på, at vi vidste udmærket, da vi lavede de forlig, at der skulle gennemføres en generel udlignings- og bloktilskudsreform. Den har den nuværende regering udskudt, og det er det, der skaber de stigende økonomiske problemer for kommunerne, stigende fra år til år.

Men så vil jeg godt sige til hr. Knud Erik Kirkegaard, som jo også meget rigtigt sagde, at kassetænkning er sund, hvis man tænker på at bruge midlerne mest økonomisk, at det, som er problemet, jo er, hvis kommunerne begynder at skyde problemerne over til hinanden eller tænke anderledes for at spare pengene, frem for at løse de opgaver, de er pålagt.

Jeg vil godt spørge hr. Knud Erik Kirkegaard: Mener han, mener Det Konservative Folkeparti som grundholdning, at kommunerne skal løse de opgaver, de er pålagt i loven, eller er det le-galt, at de overvælter udgiften og opgaven på andre kommuner? Og jeg tænker på den højesteretsdom, vi lige har fået, hvor en familie flytter fra Frederiksberg til Skibby, en familie med fire børn, der, når de ankommer til Skibby, bliver tvangsfjernet fra Skibby, der som en lille kommune og en fattig kommune kommer til at hænge på enorme udgifter. Er det den måde, Det Konservative Folkeparti synes, at kassetænkning skal udmøntes på?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstår heller ikke, at hr. Knud Erik Kirkegaard ikke mener, at det hænger sammen, for problemet er jo lige præcis, at folk kommer i klemme, fordi kommunerne ikke har penge nok. Hvis kommunerne havde penge nok, behøvede de jo ikke at lave den kassetænkning, som de gør i dag.

Jeg vil godt høre, om De Konservative har et andet forslag til, hvad man kan gøre for at forhindre, at folk kommer i klemme i kassetænkningen eller falder helt ned og slet ikke får nogen indkomst, som vi desværre også ser eksempler på i dag, hvor kommunerne bare ikke gør det, de skal, for at hjælpe dem, fordi de ved, at de er gift, og derfor kan de bare vente tilstrækkelig længe, til de falder ud over kanten og fal-

der ned i et sort hul og så ikke får nogen penge overhovedet.

Hvad vil De Konservative gøre for at løse de problemer med mennesker, der kommer i klemme i systemet i dag?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg må fastholde, at de forskellige procentsatser, vi har i de forskellige love, i det store og hele er gennemført for ganske mange år siden, flere af dem under en socialdemokratisk socialminister, socialdemokratisk finansminister, igennem finanslovforlig ganske mange år tilbage i tiden, og også længe før man egentlig blev opmærksom på, at der var en udligningsmæssig effekt af det her, som kan være negativ over for visse kommunetyper, og som jeg er enig med hr. Klaus Hækkerup i at vi skal have taget højde for i fremtidige udligningsreformer.

Så synes jeg, at hr. Klaus Hækkerup bevæger sig ud i en argumentation, der slet ikke kan holde, i hvert fald ikke i forhold til noget af det, jeg har sagt. Der er en lovgivning om, hvad kommunerne skal, og den skal kommunerne naturligvis overholde, det er helt indiskutabelt, ellers må man køre igennem ankesystemet.

Men når det er sagt, er der jo også et område, hvor der er tillagt kommunerne et skøn, og inden for det område skulle det nødig være sådan, at refusionssatserne får kommunerne til at træffe mindre hensigtsmæssige beslutninger ud fra nogle økonomiske betragtninger. Og det er lige præcis det, der vil ske, hvis man gennemfører det forslag, som Enhedslisten har lagt frem her. Det er min hovedpointe.

Men ellers skal kommunerne naturligvis opfylde lovgivningen, og hvis man ikke gør det, jamen så har vi jo et ankesystem til at sørge for, at så kommer kommunerne på plads.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod, tredje og sidste korte bemærkning.

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Knud Erik Kirkegaard kom med en sætning, hvor jeg var fuldstændig enig i den første del, nemlig at refusionssatserne ikke skal få kommunerne til at træffe nogle uhensigtsmæssige beslutninger. Det er jeg fuldstændig enig i. Det er det, der er baggrunden for vores forslag.

Baggrunden for vores forslag er netop, at det ikke skal være refusionssatserne, der er afgørende for kommunernes beslutning, men derimod hensynet til det enkelte menneske og kendskabet til det enkelte menneske: Hvad gør vi for bedst muligt at hjælpe det menneske tilbage på arbejdsmarkedet, hvis det er muligt, eller sikre, at man får et andet grundlag for at leve resten af livet, hvis man er blevet for syg eller for påvirket af en ulykke til, at man ikke kan klare at være på arbejdsmarkedet?

Derfor er det, jeg godt vil høre: Hvad er det, De Konservative ellers har af bud på, hvordan vi undgår, at folk kommer i klemme i systemet med den kassetænkning, som desværre finder sted i dag? For ankesystemet er simpelt hen ikke godt nok. Det er ikke alle, der har de ressourcer, der skal til for at klage, og det er ikke alle, der kan holde til 10 års gang gennem ankesystem og domstole, før de har fået det, de har krav på.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hvis det er et problem at overholde lovgivningen, er det ankesystemet, man skal anvende, og der vil jeg fastholde, at vi har et effektivt ankesystem.

Hvis det er inden for skønsområdet, jamen der er det jo sådan, at når vi har kommunalt selvstyre, når vi har valg hvert fjerde år til kommunalbestyrelser, er det jo netop for at vælge nogle mennesker, man har tillid til vil udøve det skøn korrekt og godt og rigtigt og fagligt hensigtsmæssigt.

Hvis man så i november måned efter 4 år kommer til den konklusion, at de pågældende ikke opfylder dette krav, jamen så må man hen og flytte sit kryds den dag, man skal til det kommunale valg. Det er svaret på det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Lene Garsdal som ordfører.

Lene Garsdal (SF):

Da SF's ordfører på området, hr. Villy Søvnald, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på SF's vegne fremføre følgende:

SF er overordnet enig i, at de nuværende refusionssatser ikke har en hensigtsmæssig virkning. Men at skruer tiden tilbage til før 1992, hvor der var fuld statsrefusion på førtidspension, er efter vores opfattelse ikke det fornuftige svar på de nuværende skævheder, bl.a. fordi et lokalområdes økonomiske interesser i ledighedsens stør-

relse vil blive formindsket, vel vidende, at det ikke er lige let i alle egne af landet at gøre en lokal indsats. Der er nu engang forskel på mulighederne for at skabe job i højvækstområder og i lavvækstområder.

Vi vil heller ikke fraskrive os muligheden for at bruge refusionssatserne aktivt til at fremme bestemte ønskede sociale udviklinger. F.eks. foreslog vi ved forhandlingerne om en førtidspensionsreform at forøge refusionen for revalidering for at gøre revalidering til et mere aktivt instrument.

Vi mener således i SF, at Enhedslisten med dette forslag tænker alt for stift. Desuden er der et par faktuelle fejl i forslaget. Refusionsprocenten på 65 for kommunen og 35 for staten er ikke som anført i forslaget en konsekvens af førtidspensionsforliget. Det er tværtimod en konsekvens af det miniførtidspensionsforlig, som den daværende SR-regering gennemførte sammen med de nuværende regeringspartier under SF's voldsomme protest.

Vi advarede dengang imod konsekvenserne både i forhold til regionale forskelle, men også i forhold til, at mennesker af økonomiske grunde blev nægtet deres ret til pension. Vi fik desværre ret. Vi har mange gange siden foreslået denne urimelige refusionsskævvridning ændret, desværre uden at have kunnet skaffe flertal for det.

SF's forslag er – og så langt er vi enige med Enhedslisten – at vi vender tilbage til ens refusion på de forbundne kar: kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension, så kassetænkningen fjernes. Men vi bevarer muligheden for at bruge refusionsinstrumentet aktivt på områder, hvor vi ønsker at fremme en bestemt socialpolitisk udvikling.

Desuden foreslår SF, at vi ophæver den varighedsbegrænsning på sygedagpenge, der reelt er årsagen til, at mennesker i forbindelse med sygdom eller arbejdsulykke ender uden forsørgelsesgrundlag, hvis de er gift eller samlevende med en person med normal arbejdsindtægt. Her har vi at gøre med nogle af de tungeste sociale sager, hvor mennesker ud over kampen mod sygdommen mister den ene familieindkomst.

Vi er således enige i påpegningen af problemerne, som er omfattet af Enhedslistens forslag, men mener, at vi selv har et bedre svar på løsningen, så derfor kan SF ikke støtte forslaget.

Kl. 18.55

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

Jeg blev faktisk glad, da jeg læste det her forslag, og det var ikke på grund af forslagets hensigt, men derimod på grund af bemærkningerne til forslaget, for af bemærkningerne fremgår det, hvilket fantastisk fremsynet og visionært Folketingsråd har vedtaget nogle rigtig flotte principper for, hvordan man skal refundere i forhold til forskellige overførselsindkomster.

Det er faktisk en meget, meget smart måde at bygge det op på og en klog måde at bygge det op på, som bygger på nogle meget, meget dårlige erfaringer, man havde tidligere, bl.a. med, at kommunerne kassetænkte i at førtidspensionere en hel årgang, det, som man kom til at kalde Schlüterårgangen, som blev førtidspensioneret fra en kant af, fordi man på forhånd opgav at søge at skaffe dem i beskæftigelse eller uddannelse, og den billigste løsning på grund af en høj refusionssats var så at smide folk på en førtidspension, for så havde man ikke andre udgifter til dem end bare at udbetale den månedlige ydelse, som oven i købet blev betalt af staten.

Det var en rigtig, rigtig dårlig måde at gøre det på, og der er jo ingen grund til at kopiere de dårlige erfaringer, som man havde dengang, med det forslag, som Enhedslisten her fremsætter. Derimod er der grund til at forfølge det princip, som ligger i de refusionssatser, som refereres her, nemlig at jo tættere man er på arbejdsmarkedet i de ordninger, som man arbejder med, jo større en refusion får man, altså sådan at fleksjobrefusionen er på 65 pct. og den lave refusion, 35 pct., gælder for folk, som er parkeret på en pension. Det er nemlig med til at fastholde fokus fra kommunernes side på, at det, det faktisk gælder om, er at give folk en hjælpende hånd, så de kommer tilbage på arbejdsmarkedet.

Vi har masser af undersøgelser, som viser, at de folk, som blev parkeret, nærmest tvangsparkeret ude på en pension tidligere, for en meget, meget stor dels vedkommende var meget kede af at blive parkeret derude, og for en meget, meget stor dels vedkommende oven i købet mente, at de sådan set godt kunne klare sig også med 100 pct. på arbejdsmarkedet. Men det var der bare ikke rigtig noget at gøre ved, for de var blevet parkeret, og når man først var blevet parkeret én gang derude, var det meget, meget vanskeligt at komme tilbage, fordi kommunerne ikke så nogen interesse i jage folk tilbage på arbejdsmarkedet.

Det er derfor, Det Radikale Venstre synes, at den ordning, som vi har på nuværende tidspunkt, er klog. Den ordning, som Enhedslisten foreslår, er knap så klog. Ikke fordi vi ikke aner kender, at Enhedslisten har ædle formål og en ædel tankegang bag ved det, men vi tror simpelt hen bare, at man er blevet forblændet i troen på, at det her er vejen frem, så forblændet, at man ikke kan se, at man vil komme til at gøre meget, meget større skade, end man vil komme til at gøre gavn. Derfor er det, vi fastholder den gamle model.

Derfor må jeg også sige, at jeg faktisk undrer mig utrolig meget over Socialdemokratiets måde at håndtere diskussionen på i dag, hvor de nærmest er på vej i skrigende flugt fra de aftaler, som vi har indgået, som var kloge aftaler.

Jeg er enig i, at man kan diskutere det generelle system imellem kommunerne, men selve procentsatserne forstår jeg overhovedet ikke at Socialdemokratiet begynder at sætte spørgsmålstegn ved i dagens debat. Det er noget, som vi står bag, det er noget, der er brede forlig om stort set hele vejen rundt på alle satserne.

Derfor synes jeg, det er en mærkelig diskussion at tage, også selv om man måske påstår, som der blev sagt af Socialdemokratiets ordfører, at man havde en forventning om, at man skulle have løst den anden problemstilling efterfølgende. Jamen så lad os kæmpe for at få løst den problemstilling, men det ændrer ikke ved, at grundlæggende er den måde, vi har bygget det op på med de her refusionssatser, klog. Det mente Det Radikale Venstre, det mente Socialdemokratiet vel også dengang, da man indførte det.

Så lad os da holde fast i at mene, at det er den, for det viser erfaringerne også. Vi har set, at langt flere bliver hjulpet tilbage på arbejdsmarkedet i stedet for at blive parkeret på en førtidspension, og det er et gode.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg forstår ikke, hvorfor hr. Anders Samuelsen nu skal lange ud efter Socialdemokratiet.

Altså den store reform, vi gennemførte, den sidste store reform, var grundtakstmodellen, fra den delte finansiering til grundtakstmodellen for børn og for voksne. Og i forbindelse med det var aftalen – det var den også med de nuværende to regeringspartier – at der skulle laves en samlet reform af hele vores bloktilskuds- og udligningssystem.

Den reform sammen med den udvikling, vi kan se på de andre områder, gør, at vi må sige, at der er et økonomisk pres over for kommunerne, og det er voksende. Som jeg kan analysere det, er der kommuner, som står med større og større økonomiske problemer, fordi de på en eller anden måde, om jeg så må sige, er samspilsramte. De er samspilsramte af, at de f.eks. har store udgifter også på områder, hvor vi har grundtakstmodellen, og på områder, hvor vi har førtidspensionen.

Kl. 19.00

Samtidig er den compensation, de får over bloktilskuddet, fordi den gives efter skattegrundlag, langtfra fyldestgørende. Det er det, vi har fået svar på i Kommunaludvalget, spørgsmål nr. 1-3 til L 187. Der står det helt klart med nogle eksempler på kommuner.

Det er selvfølgelig det, der gør, at vi siger, at vi er nødt til at nytænke. Vi synes, at det, Enhedslisten har foreslået her, også lægger op til en anden tænkning på området.

Som jeg sagde, kan vi bare ikke støtte det forslag, der er fremsat. Vi er nødt til generelt at tage fat i den her problemstilling, ellers kører det kommunale selvstyre af sporet. Men det er måske også det, regeringen vil.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg skal undlade at udtale mig om, hvad regeringen vil, men blot sige, at jeg synes, det er fair nok at tage diskussionen om, hvordan bloktilskuddene skal være indrettet og hele det system der. Men det er altså ikke det samme som at begynde at sætte spørgsmålstegn ved de refusionsprocenter, som vi har været enige om gennem flere år med udgangspunkt i et SR-samarbejde.

Jeg forstår ikke, hvorfor man begynder at gå ind og problematisere omkring det her. Det er jo udelukkende det, det drejer sig om i det her forslag.

Den anden diskussion er fin nok. Lad os tage den diskussion, og lad os se, hvad vi kan gøre der, men det betyder jo ikke, at man, fordi man diskuterer den del af det, så skal lave det om og ødelægge et godt og fornuftigt system med nogle gode, fornuftige procentsatser, som vi har fundet frem til i enighed.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jann Sjursen som ordfører.

Jann Sjursen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører på dette område, hr. Mogens Nørgård Pedersen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Kristeligt Folkeparti har en vis sympati for det, vi opfatter som forslagsstillernes overordnede ønske med forslaget, nemlig at sikre, at borgerne ikke klemmes af den evige kassekamp mellem kommuner, amter og stat. Kristeligt Folkeparti er derfor helt enig i, at der bør holdes et mere vågent øje med kommuners og amters indsats over for borgere på overførselsindkomst.

Men herfra og så til at skrotte det nuværende refusionssystem er der et godt stykke vej. Vi mener, at forslaget langt hen ad vejen blot vender kassen på hovedet uden at tage højde for de utilisgtede konsekvenser.

Hvis udgangspunktet for tilgangen til refusionen af overførselsindkomster alene har de kommunaløkonomiske briller på, så giver forslaget mening. Men hvis meningen er at sikre borgernes interesser, så er forslaget ikke videre gennemtænkt.

Gennemførelsen af 100 pct.s statsrefusion af alle overførselsindkomster, vil man måske nok undgå, at mennesker kommer i klemme i kassetænkningen, men til gengæld vil kommunerne absolut ingen økonomisk interesse have i, hvilken type overførselsindkomst borgerne er på, og dermed nærmest ingen interesse i at forbedre livskvaliteten hos borgere ved at hjælpe dem til det fleksjob, som de f.eks. gerne vil have.

Det bliver altså helt omkostningsfrit for kommunerne at vælge den letteste løsning, men det betyder ikke, at det bliver den bedste løsning for den enkelte borger.

Forslaget reducerer i sin argumentation nærmest borgernes retssikkerhed til et spørgsmål om kun at få en bestemt type overførselsindkomst. Borgerne skal selvfølgelig have den type overførselsindkomst, de har ret til, men Kristeligt Folkeparti mener, at borgerne bl.a. også har ret til at kunne få et arbejde i det omfang, det kan lade sig gøre. De har ret til, at samfundet – også kommunerne – interesserer sig for det.

Da forslaget i Kristeligt Folkepartis optik mere handler om en ændring af systemet end om en ændring af borgernes retssikkerhed, kan vi altså ikke støtte det. I stedet for at skyde gråspurve med kanoner vil Kristeligt Folkeparti som sagt gerne være med til fortløbende at overvåge og drøfte refusionssatserne, så kommuner-

nes incitament og borgernes retssikkerhed sikres bedst muligt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg skal takke for debatten, der jo har været noget blandet. Jeg vil starte med at takke de partier, som var indstillet på at se nærmere på, hvad man kan gøre for at løse de store problemer, der er i dag i forhold til, at kommunerne har en stram økonomi og derfor let bliver fristet til kassetænkning, så mennesker kommer i klemme i den kassetænkning.

Om vi så skruer det sammen på den ene eller den anden måde, det må vi så kigge på. Hensigten med vores forslag er som sagt at sikre, at folk ikke kommer i klemme på grund af kassetænkning, fordi der i dag er så forskellige refusions-satser.

Jeg forstår simpelt hen ikke den argumentation, der er om, at kommunerne overhovedet ikke vil interessere sig for mennesker, hvis der er 100 pct.s refusion. Hvis vi ser på folkepensionisterne, hvor der er 100 pct.s refusion, så er der trods alt temmelig stor interesse fra kommunerne for at prøve at gøre noget for, at disse mennesker også har nogle gode forhold og også sørger for at holde sig i gang osv., så kommunerne f.eks. ikke kommer til at få større udgifter til hjemme-hjælp.

Kl. 19.05

På samme måde vil man selvfølgelig også kunne have en interesse i at sørge for, at de mennesker, som er blevet så syge, at de ikke kan klare sig på arbejdsmarkedet og derfor er kommet på førtidspension, bliver holdt i gang og er med i forskellige aktiviteter og eventuelt på et tidspunkt kan komme sig så meget, at de igen kan få en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Jeg har mødt mange af de mennesker, der kommer i klemme, og som har brugt årevis på at kæmpe for at få ret til at få en fast indkomst og være sikker på, at der kom penge ind hver måned, så de havde til at betale mad og husleje. Den kamp, de konstant kan fortælle om, er ikke sjov at opleve. Derfor håber jeg meget, at man på et tidspunkt, også fra de partier, der i dag er fuldstændig afvisende over for vores forslag, vil prøve at se på, hvad man kan gøre for at forhindre, at folk kommer i klemme i den kassetænkning, især de, der ryger helt ud af systemet og slet ikke får noget, men også de andre, der i åre-

vis må kæmpe, fordi kommunerne ser på, hvilken kasse der er bedst.

Det har sådan set også betydning på en række andre områder. Et eksempel er Københavns Kommune, hvor man i midten af 1990'erne besluttede, at man ville gøre, hvad man kunne for at ændre beboersammensætningen og ikke længere ville bygge almene boliger, fordi man havde fået en beregning, der viste, at det i gennemsnit kostede kommunen 100.000 kr. i overførselsindkomster, hver gang der var en beboer i alment boligbyggeri, og derfor holdt man op med at bygge alment boligbyggeri. Det taler jo for, at refusionen har betydning på mange områder, når det er den slags sammenhænge, man går ind i.

I forhold til om man kan bruge refusion over for kommunerne som styringsinstrument og som udligning, vil jeg komme med et citat fra kontorchef i Indenrigsministeriet Niels Jørgen Mau Pedersen fra »Decentralisering i kommunerne«: Refusioner er forholdsvis mest velegnet som udligningsinstrument, hvor det decentrale niveau mulighed for variation i standard og effektivitet er begrænset, f.eks. for visse indkomstoverførsler.

Det er jo klart, at der, når vi snakker sygedagpenge, førtidspension osv., er et lille spillerum for kommunerne for et skøn, men for størstedelen af det burde der, hvis de fulgte den gældende lovgivning, ikke være meget tvivl om, hvor når folk har krav på hjælp. Desværre ser vi altså det modsatte, nemlig at folk bliver sendt fra den ene til den anden og fra den ene kasse til den anden.

Nogle gange, når jeg har mødt de her mennesker, har jeg haft det billede i hovedet af sådan en klodskasse, som en del af medlemmerne måske kender, og som små børn sidder og leger med. Så skal der en rund klods ned i det runde hul og en firkantet klods i det firkantede hul og en trekantet klods i det trekantede hul, og så kommer der altså nogle gange et menneske, der ikke passer ned i nogen af de her huller. Hvad gør sagsbehandlere så? Ja, enten så smider de dem væk, eller også skærer de dem lidt til, så de passer ned i det billigste hul.

Jeg kunne godt tænke mig, at vi får lavet et system, der sigter på, at man i stedet for at have de her forskellige kasser, som menneskene skal passe ind i, får et system, hvor sagsbehandlerne tager udgangspunkt i mennesket og ser på: Hvad gør vi så bedst for det menneske, så det kan få det bedst mulige liv fremover og forhå-

bentlig også kan få en tilknytning til arbejdsmarkedet igen, hvis der er mulighed for det?

Vi vil arbejde videre med det her forslag, også i forhold til det arbejde, der er omkring en udligningsreform, og vi vil også fortsat få nogle flere beregninger på, hvordan det kan hænge sammen i forhold til en udligningsreform.

Så jeg håber, at de partier, der var enige i, at der er et problem, vi skal se på, også vil deltage i det videre arbejde, og at de partier, der var noget mere afvisende, måske også af bilag og de udvalgs spørgsmål osv., der bliver stillet, bliver mere overbeviste om, at her er der altså noget, vi er nødt til at se på.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 143:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af de i Bruxelles den 26. marts 2003 undertegnede protokoller om Bulgariens, Estlands, Letlands, Litauens, Rumæniens, Slovaakiets og Sloveniens tiltrædelse af Den Nordatlantiske Traktat.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 9/4 2003)

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Søren Gade (V):

Det er med glæde, at jeg i dag på Venstres vegne skal anbefale et ja til beslutningsforslaget om Danmarks ratifikation af protokollerne, som bekræfter medlemskab af NATO til landene Est-